

плавляться, довгий час залишається на шкірі. Лікувальні пасти мають здатність поглинати та випаровувати ексудат, що надає їм підсушувального та охолоджувального ефектів. Для них характерна протизапальна здатність, яка тим більше виражена, чим більше порошкоподібних речовин прописано у складі пасти. Слід пам'ятати та взяти до уваги, що один і той самий лікарський засіб у залежності від концентрації може мати кардинально різні ефекти. Якісна терапія – запорука здорової шкіри! Бережіть себе!

ЕКСТЕМПОРАЛЬНЕ ВИГОТОВЛЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ

Зуйкіна Є. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

zujkina.lizaveta@gmail.com

Вступ. За прогнозами фахівців фармацевтичної галузі, лікарські препарати екстемпорального виготовлення перспективний напрямок, і попит на них буде зростати. По суті, це рух «назад у майбутнє», так як виготовлення цих препаратів передувало масовому, заводському виробництву і лише в останні десятиліття поступово втратило свої позиції.

Мета дослідження. Розглянути проблеми, з якими стикається аптечна організація, що виконує виробничу функцію, і визначити перспективи її розвитку.

Матеріали та методи. В якості об'єктів дослідження в роботі були використані інформаційні дані з публікації в спеціалізованих виданнях та інтернет-джерелах, що стосуються екстемпорального виробництва. У роботі використовували методи порівняння, угруповання, аналізу.

Отримані результати. В Україні кількість аптек, які мають рецептурно-виробничі відділи, зменшувалася в останні роки. Однак надання якісної фармацевтичної допомоги вимагає від аптек послуг з відпуску не тільки готових лікарських засобів (ЛЗ), але і екстемпоральних лікарських препаратів (ЛП) за індивідуальними (персоніфікованими) прописами. Аптечне виготовлення ЛП не конкурує з промисловим виробництвом, доповнює його, і тому можна вважати, що процес в даний час перезавантажується.

Виробничі аптеки залишаються важливою частиною системи лікарського забезпечення населення, оскільки дозволяють задовольнити потреби охорони здоров'я в ЛП, які не мають промислових аналогів. Можна виділити кілька груп пацієнтів, для яких екстемпоральних виготовлення ЛП найбільш актуально: - дві вікові групи, які умовно можна назвати «діти» (особливо новонароджені і діти до 1 року) і «пацієнти 60+»; - пацієнти з Орфа захворюваннями (при наявності в аптеках необхідних лікарських субстанцій); - пацієнти, які потребують паліативної допомоги (особливо для забезпечення їх неінвазивними лікарськими формами).

У разі відсутності випускаються фармацевтичною промисловістю ЛП, оптимальних для пацієнтів зазначених груп, лікарі виписують рецепти для екстемпорального виготовлення їх в аптеці.

Але, на сьогоднішній день, аптечний асортимент фармацевтичних субстанцій для виготовлення ЛП обмежений. Це пов'язано з тим, що мінімальна фасування субстанцій, зареєстрованих в Україні, обчислюється набагато більш високими цифрами, ніж річна потреба рецептурно-виробничого відділу. У такому випадку фахівці рецептурно-виробничих відділів змушені використовувати готові ЛП для аптечного виготовлення лікарських препаратів.

Висновки. Виготовлення ЛП в аптеках залишається важливим засобом персоналізації лікування і є невід'ємною складовою якісної медичної допомоги населенню. Разом з тим потребують вирішення питання розширення аптечного асортименту фармацевтичних субстанцій та допоміжних речовин, аптечного виготовлення сучасних лікарських форм, розробки документів системи якості.

ДОГЛЯД ЗА ПРОБЛЕМНОЮ ШКІРОЮ ОБЛИЧЧЯ В ДОМАШНІХ УМОВАХ ПРИ НОСІННІ ЗАХИСНОЇ МАСКИ

Кілеєва О. П.¹, Бушуєва І.В.²

¹Медичний фаховий коледж Запорізького державного медичного університету,
Запоріжжя, Україна

²Запорізький державний медичний університет, Запоріжжя, Україна
kileeva.op@zsmu.zp.ua, valery999@ukr.net

Вступ. Носіння масок стало серйозним випробуванням для шкіри людини та створило нову проблему, яку фахівці назвали «маскне». Особливо це відчувається у спеку. Механічне тертя, тепло, поганий доступ повітря, вологість від потовиділення, дихання та говоріння під маскою спричиняють ідеальне середовище для розмноження мікроорганізмів і закупорення пор.

Це, в свою чергу, викликає запалення - маскне. Підвищена вологість впливає на рН шкіри, а це може привести до більш активного розмноження бактерій і знову ж до появи ще більшої площі запалень та рівня ураження шкіри обличчя.

Проблема присвячена застосуванню лікарських косметичних засобів, виготовлених екстемпорально при патології на вульгарні вугрі та профілактиці цієї хвороби в період пандемії Covid-19.

Акцентується увага на недостатньому впровадженні в практику нових методів запобігання запалень шкіри при носінні захисних масок.

Висвітлені питання аптечної технології щодо створення препаратів для зовнішнього застосування лікарських форм у вигляді мазей та паст.

Мета дослідження. Аналіз екстемпоральних лікарських форм, що використовують при акне\маскне.

Матеріали та методи. Інформаційний пошук, статистичний, маркетинговий, узагальнення.

Отримані результати. Для пацієнтів з акне\маскне рекомендовано використовувати протизапальні засоби. Це можуть бути лініменти, суспензії, мазі, креми, гелі, пасту з антибактеріальною активністю на основі сірки, камфори, цинку.

Дані препарати наносяться локально на запальні ділянки шкіри (вугрі). На вогнища запалення, які супроводжуються гіперемією (почервонінням), чутливістю шкіри, лущенням, також і запальні елементи (вугрі) можна наносити цинкову мазь або саліцилово-цинкову пасту.

Ці препарати мають антибактеріальний, протизапальний ефект, знімають запалення і заспокоюють шкіру (табл.1).